

**ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г.С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
ЛАБОРАТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ ОБДАРОВАНОСТІ**

**САМОРОЗВИТОК І ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА
ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ ТА СТУДЕНТІВ
В УМОВАХ ВІЙНИ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ XV НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО СЕМІНАРУ

20 квітня 2023 року

Київ - 2023

УДК 159.943

Саморозвиток і психологічна підтримка обдарованих учнів та студентів в умовах війни: тези доповідей XV науково-практичного семінару, 20 квітня 2023 р. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 31 с.

У збірнику представлено тези виступів учасників традиційного науково-практичного семінару лабораторії психології обдарованості «Саморозвиток і психологічна підтримка обдарованих учнів та студентів в умовах війни». Авторами намічено ряд евристичних підходів до надання психологічної підтримки особистості загалом, особистості у складних життєвих обставинах і, зокрема, обдарованій особистості. Збірник об'єднує наукові студії як відомих дослідників, так і молодих, які тільки розпочинають свій науковий шлях.

Тексти тез представлені в авторській редакції.

*Рекомендовано до випуску і розповсюдження рішенням вченої ради
Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України
(протокол № 6 від 25.04.2023 р.)*

Комп'ютерний макет: М.М. Чекрижова

Зміст

Кокун О. М., Безверхий О. С.

Особливості впливу негативних чинників війни на студентську молодь4-6

Музика О. Л.

Психолого-технологічний комплекс як цілісна структурна одиниця психологічної технології.....7-9

Гнатюк О. В.

Особливості психологічної допомоги обдарованим учням в умовах воєнного стану.....10-11

Гурлева Т. С., Журавльова Н. Ю.

Формування мотивації до розвитку критичного мислення у студентів: аспекти психологічної допомоги.....12-14

Загурська І. С.

Розвиток психологічної стійкості в учнів: ідентифікація та активація цінностей....15

Корінна Л. В., Сірик О. О.

Безпечне освітнє середовище як фактор розвитку особистості учня в умовах дистанційного навчання16-17

Музика О. О.

Діагностування та тренінг професійної самоефективності музично обдарованих студентів.....18-20

Никончук Н. О.

Вербалізація колективних уявлень про людей з високим рівнем розвитку здібностей у пареміях української мови.....21-23

Пастушенко В. С.

Психологічні виміри психічного здоров'я обдарованих молодших школярів..24-26

Савуляк В. О.

Розвиток психосоціальних компетентностей здобувачів освіти в умовах змішаної форми навчання.....27

Соловей Я.Г.

Особливості ціннісної підтримки розвитку музично обдарованої особистості.....28-29

Андрющенко Г.О.

Педагогічна обдарованість вчителя – як фактор сприяння розвитку обдарованості учнів та вихованців.....30-31

В. О. Савуляк,
старший викладач
кафедри загальної психології та психодіагностики
Рівненського державного гуманітарного університету,
e-mail: viktorii.savuliak@rshu.edu.ua

РОЗВИТОК ПСИХОСОЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Досвід трьох років навчання за змішаною формою (*тут*: беремо до розгляду *варіант* поєднання очної форми з дистанційною), із фактичним переважанням у більшості закладів вищої освіти дистанційної форми, дозволяє зробити певні висновки і прогнози.

Найперше нас цікавить розвиток у здобувачів освіти таких базових психосоціальних компетентностей, як робота в команді, комунікативні вміння тощо. Тривалий період вимушеної самотійності неминуче призводить до послаблення тих навичок групової взаємодії, що сприяють ефективності спільної діяльності: налаштування на взаєморозуміння і прийняття власне групового рішення; усвідомлення відповідальності перед членами своєї групи і залежності спільного результату від внеску кожного тощо. При тому, що навчання як провідна діяльність, що об'єднує навчальні групи, фактично є спільно-індивідуальною і безпосередньо незначною мірою сприяє розвитку метанавичок спілкування, ефект впливу дистанційної форми і обмеженості безпосереднього спілкування стає особливо помітним.

Порівняльне спостереження у процесі викладання навчальних дисциплін за здобувачами перших курсів із досвідом дистанційного шкільного навчання (набори до університету 2022-го, 2023-го років) та з меншим відповідним досвідом або ж без такого (набори 2021-го і попередніх років) підводить до не дуже втішних висновків: 1) на аудиторних заняттях усе потужніше проявляється настановлення робити усе самотійно, нікого ні про що не запитувати і не просити; 2) при дистанційній формі ймовірність того, що групове завдання буде виконане саме групою – менша 50%.

У цій ситуації є такі пропозиції з її покращення:

- збільшувати кількість групових дослідницьких завдань, удосконалюючи методи організації та контролю
- залучати обдарованих студентів до розробки тематики і методів організації групових дослідницьких завдань при змішаній формі навчання

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 06.02.2020 р. № 7. <https://mon.gov.ua>
2. . Змішане навчання: як організувати якісний освітній процес в умовах війни. <https://nus.org.ua/articles/zmishane-navchannya-yak-organizuvaty-yakisnyj-osvitnij-protses-v-umovah-vijny/>